

Sygn. akt VU 1024/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku E. M.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziałowi Regionalnemu w Ł.

o prawo do wypłaty świadczeń w zbiegu

na skutek odwołania E. M.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziału (...) w Ł.

z dnia 13 września 2017 r.

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 1024/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 września 2017 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł. odmówił E. M. na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników prawa do wypłaty zbiegu renty rolniczej z emeryturą z innego ubezpieczenia społecznego.

W odwołaniu z dnia 6 października 2017r. E. M. wniósł o zmianę decyzji i przyznanie dwóch świadczeń jednocześnie – to jest renty rolniczej i emerytury przyznanej na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes KRUS wniósł o jego oddalenie w całości.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. M., urodzony w dniu (...), jest uprawniony na stałe do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy od dnia 1 sierpnia 2000 roku. Obecnie pobiera rentę rolniczą w wysokości **1122,03 złotych brutto**.

(dowód: wniosek o rentę k. 1 -2 akt rentowych KRUS, decyzja z dnia 8 września 2000 roku k.33 akt rentowych KRUS, decyzja z dnia 26 lutego 2008 roku k.63 akt rentowych KRUS, informacja k.68-69, decyzja KRUS z dnia 13 września 2016 roku k.77 akt rentowych KRUS)

W dniu 20 lipca 2017 roku E. M. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Decyzją z dnia 21 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał E. M. emeryturę na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS od dnia 1 lipca 2017 roku.

Wysokość emerytury wyniosła **984,01 złotych** i została obliczona zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

(dowód: wniosek o emeryturę k.1-4 akt emerytalnych ZUS, decyzja z dnia 21 sierpnia 2017 roku, k. 17-18 akt emerytalnych ZUS)

ZUS poinformował wnioskodawcę, że z uwagi na uprawnienia do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy jest on zobowiązany do wyboru jednego świadczenia: renty z KRUS lub emerytury z ZUS. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę emerytury z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia, gdyż może być wypłacane tylko jedno wyższe lub wybrane przez wnioskodawcę świadczenia.

(dowód:, pismo ZUS z dnia 23 marca 2018 roku k.17 akt sprawy)

W dniu 7 września 2017 roku E. M. złożył w KRUS oświadczenie, że wybiera świadczenie zKRUS, ponieważ jest korzystniejsze niż emerytura z ZUS.

(dowód: oświadczenie k.76 akt rentowych KRUS)

ZUS pismem z dnia 21 sierpnia 2017r. poinformował KRUS, że przy ustaleniu prawa i wysokości świadczenia emerytalnego wnioskodawcy z ZUS uwzględniono okresy zatrudnienia:

- od 1 września 1965 roku do 30 czerwca 1968 roku w (...) w P. (...);
- od 8 lipca 1968 roku do 25 kwietnia 1969 roku w (...) Zakład (...) w Ł. Filia w P.;
- od 5 maja 1969 roku do 27 września 1969 roku w Prezydium (...), (...) (...) w P.;
- od 29 września 1969 roku do 19 grudnia 1969 roku w Cukrowni (...) w S.;
- od 16 maja 1970 roku do 30 czerwca 1979 roku w (...) w P.

(dowód: informacja k. 19 akt emerytalnych ZUS)

E. M. nie ma ustalonego prawa do emerytury rolniczej (okoliczność bezsporna).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się wyłącznie do oceny, czy odwołujący mając ustalone prawo do renty rolniczej i prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, może pobierać łącznie te dwa świadczenia, czy też przysługuje mu wypłata jednego z nich.

Zgodnie z treścią art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 ze zm.) odrębne przepisy określają prawo do pobierania świadczeń w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury lub renty z prawem do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego rolników.

Takimi odrębnymi przepisami jest ustawa z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277 ze zm.).

Stosownie do art. 33 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przysługującej na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z prawem do emerytury lub renty z innego ubezpieczenia społecznego, **uprawnionemu wypłaca się jedno wybrane przez niego świadczenie**, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4. Art. 33 ust. 3 został uchylony od dnia 8 stycznia 2009 roku, natomiast w myśl art. 33 ust. 4 odrębne przepisy określają prawo do pobierania świadczeń w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia z prawem do:

- 1) renty inwalidy wojennego i wojskowego, którego niezdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej pobytem w miejscach, o których mowa w art. 3 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 roku o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1206 oraz z 2015 r. poz. 693 i 2281);
- 3) renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy albo wskutek choroby zawodowej;
- 4) świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej.

W myśl art. 33 ust 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przepisu ust. 2 art. 33 ustawy nie stosuje się jedynie **do osób uprawnionych jednocześnie do emerytury rolniczej oraz do emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ust. 1, art. 24a lub art. 184 przepisów emerytalnych**.

Tylko zatem ubezpieczony uprawniony jednocześnie do emerytury rolniczej i emerytury z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych może pobierać każde z tych świadczeń. Wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury rolniczej co w sprawie jest bezsporne. Jednocześnie jak wynika z odpowiedzi na odwołanie nie spełnia nawet przesłanek do jej nabycia, gdyż nie posiada wymaganego art. 19 ust 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników 25 letniego okresu podlegania ubezpieczeniom emerytalno-rentowym (legitymuje się stażem rolniczym wynoszącym 21 lat, 8 miesięcy i 24 dni). Skarżący jest uprawniony do renty rolniczej oraz do emerytury z art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W takiej sytuacji do ubezpieczonego ma zastosowanie art. 33 ust 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku, który wprowadza zasadę, zgodnie z którą, gdy określona osoba nabywa prawo do więcej niż jednego świadczenia z ubezpieczeń społecznych, wypłaca się jej jedno świadczenie, z reguły wybrane przez zainteresowanego. Przeważnie jest to świadczenie wyższe, dla uprawnionego korzystniejsze, a w przypadku ubezpieczonego E. M. takim świadczeniem jest renta rolnicza. Przepis art. 33 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników wyraża, przyjętą przez ustawodawcę w ustawie o ubezpieczeniu rolników, ogólną zasadę pobierania jednego świadczenia (tzw. zasada niekumulacji), która dotyczy zbiegu świadczenia przysługującego z tytułu prawa do renty lub emerytury rolniczej ze świadczeniem przysługującym z tych samych tytułów, ale z innego ubezpieczenia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2013 roku, sygn. akt II UK 186/13).

Zgodnie z art. 33 ust 2b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników uprawniony do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy albo renty rodzinnej z ubezpieczenia i do emerytury na podstawie art. 24 lub art. 24a przepisów emerytalnych traci prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy albo renty rodzinnej z ubezpieczenia, chyba że zanim wystąpi z wnioskiem o prawo do emerytury na podstawie art. 24 lub art. 24a przepisów emerytalnych złoży oświadczenie, że wybiera rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy albo rentę rodzinną z ubezpieczenia. W przypadku złożenia tego oświadczenia środki zgromadzone na jego rachunku w otwartym funduszu emerytalnym są przekazywane przez ten fundusz, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa. Oświadczenie o wyborze świadczenia jest ostateczne i nie przysługuje od niego prawo odstąpienia.

Z kolei w myśl art. 33 ust 2c ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w przypadku gdy uprawniony do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy nie spełnia warunków do emerytury rolniczej na podstawie art. 22 ust. 3,

Kasa wzywa uprawnionego do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, w terminie co najmniej 3 miesięcy przed osiągnięciem wieku emerytalnego, do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 2b.

Ponieważ wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury rolniczej, a li tylko prawo do renty rolniczej i prawo do emerytury w powszechnym systemie emerytalnym, nie ma możliwości pobierania tych dwóch świadczeń w zbiegu w myśl art. 33 ust 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Dlatego skarżący był zobligowany do złożenia oświadczenia o wyborze świadczenia. E. M. w dniu 7 września 2017r. złożył oświadczenie o wyborze świadczenia rentowego z KRUS jako korzystniejszego od emerytury w powszechnym systemie emerytalnym. Takie też świadczenie jest mu wypłacane przez KRUS.

Konkludując, nie istnieje żaden przepis umożliwiający pobieranie przez wnioskodawcę dwóch świadczeń w postaci renty rolniczej i emerytury z FUS. Na powyższe nie ma wpływu trudna sytuacja materialna i zdrowotna, na którą powołuje się wnioskodawca. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych art. 5 k.c. nie ma zastosowania, zaś materialnoprawną podstawą roszczeń mogą być tylko przepisy prawa, a nie zasady współżycia społecznego (por. wyrok SN z dnia 23 października 2006 roku, sygn. I UK 128/06).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie jako bezzasadne.